

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

323.25:07

Hely

Idő

"1919"

Személy

Szerző:

Cím: *Mit szabad és mit lehet?*

Forrás: *Az Újság*

Bnr

1919. 1. 24.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Mit szabad és mit lehet?

Főlegesen kérdéseket nem akarunk fölvetni. Szabad-e egy lapvállalatot szétrombolni, szegény kislányok kabátjait elemelni, kézipénztárakat elzsákmányolni? Kormánytól, rendőrtől, utczasarki hordártól ha kérdezzük, mind azt felelné: természetes, hogy nem szabad!

Sajtószabadság-e a legkorlátlanabb sajtószabadsági törvény mellett, ha egy lap cikkéről olyan módon nyilvánítanak kritikát, mint ma bolsevista ezerek nyilvánítottak a *Pesti Hírlap* vezércikkéről? Persze hogy nem! Igazán ilyesmi kíváncsisággal főlegesen kormányhoz, hatósághoz fordulni.

Ellenben lehet-e egy lapvállalatot ököljoggal, fényes nappal Budapest közepén szétlúni, kifosztani? Lehet-e véleményekért önbíráskodással fényes nappal boszút állani s kilátásba helyezni, hogy ez csak gyöngé kezdet, a java majd csak ezentúl következik?

Igen.

Ez az igen súlyosabb, mint az előbbi nem. Minálunk ez lehetséges. Következésképp minálunk a törvénynek semmi értéke nincs. A köztársaság néptörvénye felszabadít minden gondolatot s a népköztársaság nyújtotta lehetőség agyonüt minden gondolatot, mely nem az enyém. A köztársaság biztosítja életemet és vagyonomat s e biztonság ölében megölnék és kifosztanak.

No igen, büntények eltoronlnak és semmiféle államhatalom nem állíthat minden ember mellé rendőrt. De most nem az a lényeg, hogy a *Pesti Hírlap*-ban romboltak egy cikke miatt. Hanem az, hogy ez nem büntény, hanem politikai és társadalmi akció, a melyre a romboló följogosítva érzi magát, s a melylyel szemben még a megtorlás is azt érzi, hogy nem büntény, hanem politikai akciót torol meg.

A kormánynak ez a lelki nuancea az, a mi minket ezúttal érdekel. Bolsevizmus? Nem tudjuk, hogy a kik romboltak, mind bolsevisták voltak-e. A lehetősége ezeknek az eseményeknek bekapcsolódik a forradalom fogalmába. Nem törvényes, de forradalmi s a forradalom védelmére, javára szolgál.

Ezt kell tisztázni. Van-e még forradalom? Szentek-e még a forradalmi motívumok? Szerintünk a forradalom helyébe már a jogrenden épült köztársaság lépett s most a köztársaság véd bennünket, nem pedig mi a köztársaságot. Minden párt és minden irány, minden kormány és minden tényező azt vallja, hogy az országnak rendre van szüksége és nem forradalomra. A forradalom egy emberöltőre elvégezte a maga dolgát. A köztársaság még nem kezdte el.

Ha nem így van, akkor ne hozzanak törvényeket, melyek csak biztonságba ámitják a jóhiszeműt. Ha így van, akkor tessék az adott jogoknak a védelméről gondoskodni. Akkor a törvény ellen való vétkezés mellett

ne nezzék a politikát, hogy a vétkezés szolgálni akarta-e a forradalom vívmányait, vagy sem. Akkor a forradalom vívmányait védjék meg a törvény erejével s ne a törvény felragása útján. Nem rendőrség után kiáltozunk, hanem a köztársaság szuverenitásaért. A politikai érzület ne fegyverezze le a törvény őreit. Forradalmi eszközökkel és forradalmi ideológiákkal ma már csak rontani lehet a forradalom vívmányain, a hogy a gyereket csak meg lehet ölni, ha világra jövése után még egyszer akarják megszülettetni.